

محلّه: قسمتی از یک شهر یا روستاست که در آن گروهی از مردم در همسایگی یکدیگر زندگی می‌کنند.
* خوب است همسایه‌ها از حال یکدیگر باخبر باشند، به هم کمک کنند و با هم مهربان باشند.

حضرت محمد (ص) می‌فرماید:

اگر می‌خواهید خدا و پیامبر، شما را دوست داشته باشند، امانت‌دار و راستگو باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید.

سؤال‌ها:

- ۱) به چه جایی محله می‌گویند؟
- ۲) همکاری همسایه‌ها در محله در چه مواردی است؟
- ۳) مردم یک محله برای انجام دادن چه کارهایی با هم همدلی و همراهی می‌کنند؟
- ۴) پیامبر اکرم (ص) درباره‌ی رفتار با همسایگان چه می‌فرمایند؟

پاسخ‌ها:

- ۱) به قسمتی از یک شهر یا روستا که در آن گروهی از مردم در همسایگی هم زندگی می‌کنند محله گفته می‌شود.
- ۲) حفظ نظافت محله - برگزاری عیدهای ملی و مذهبی - همکاری در مرتب‌سازی محله در فصل زمستان
- ۳) به عیادت افراد بیمار محله می‌روند. در ایام عید به دید و بازدید هم می‌روند. از زائران استقبال می‌کنند.
- ۴) اگر می‌خواهید خدا و پیامبر شما را دوست داشته باشند، امانت‌دار و راستگو باشید و با همسایگان خود به نیکی رفتار کنید.

اجتماعی چهارم دبستان

همسایه‌ی ما

درس ۱

* برای زندگی در محله مقرراتی وجود دارد.

۱. در زمان استراحت همسایه‌ها در خانه یا کوچه سروصدا نکنیم.

۲. در خانه صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم.

۳. موقع خداحافظی با مهمان‌ها بلند صحبت نکنیم.

۴. زباله‌ها را در جای مخصوص بگذاریم تا محل زندگی خود و همسایه‌ها کثیف و آلوده نشود.

کارت

۲

سؤال‌ها:

- چهار مورد از مقررات محله‌ی زندگی کدامند؟
- چرا نباید اتومبیل خود را جلوی پارکینگ دیگران پارک کرد؟

۳) چرا اجازه نداریم با سروصدا همسایه‌ها را ناراحت کنیم؟

پاسخ‌ها:

۱) در زمان استراحت همسایه‌ها در خانه یا کوچه سروصدا نکنیم.
۲) در خانه صدای رادیو و تلویزیون را بلند نکنیم.
۳) موقع خداحافظی با مهمان‌ها بلند صحبت نکنیم.
۴) زباله‌ها را در جای مخصوص بگذاریم تا محل زندگی خود و همسایه‌ها کثیف و آلوده نشود.

۲) ممکن است در آن زمان کاری ضروری برای آن‌ها پیش بیاید و حقوق دیگران رعایت نمی‌شود.

۳) ممکن است کسی بیمار باشد یا همسایه‌ای فرزند خردسال خود را خوابانده باشد و یا کسی در حال مطالعه و یا استراحت باشد.

- * در هر محله، مغازه‌ها، دکه‌ی روزنامه‌فروشی، فضای سبز، بوستان کوچک، مدرسه، اداره‌ها، مسجد، بانک و ... وجود دارد.
- * در بیش‌تر محله‌ها یک بوستان یا فضای سبز وجود دارد که مردم برای استراحت و ورزش به آن‌جا می‌روند.
- * در برخی بوستان‌ها، وسایل بازی و ورزش مخصوص کودکان وجود دارد.

سؤال‌ها:

- ۱) در هر محله چه مکان‌هایی وجود دارد؟
- ۲) مردم محله برای چه کارهایی به بوستان محله می‌روند؟
- ۳) وظیفه‌ی ما برای حفظ بوستان محله چیست؟
- ۴) سه مورد از امکانات عمومی یک محله را نام ببرید.

پاسخ‌ها:

- ۱) مساجد، مغازه‌ها، روزنامه فروشی، فضای سبز و بوستان، مدرسه، اداره‌ها و بانک وجود دارد.
- ۲) مردم برای استراحت و ورزش به آن‌جا می‌روند.
- ۳) همه‌ی ما باید برای تمیز نگه‌داشتن بوستان و مراقبت از آن تلاش کنیم. مثلاً چمن‌ها را لگد نکنیم، به وسایل بازی آسیب نرسانیم و زباله‌ها را در سطل‌های مخصوص بریزیم.
- ۴) ایستگاه اتوبوس، باجه‌ی تلفن عمومی، کتابخانه

- * یکی از محل‌های اجتماع مردم در محله، مسجد است. مردم در مسجد خدا را عبادت می‌کنند با یکدیگر آشنا می‌شوند و از حال هم خبر می‌گیرند و برای حل مشکلات محله‌ی خود با یکدیگر مشورت می‌کنند.
- * مسجد محل برگزاری مراسمی چون دعا، عزاداری و جشن‌های مربوط به عیدهای مذهبی است.

سؤال‌ها:

- ۱) مردم در مسجد محله به چه کارهایی می‌پردازند؟
- ۲) مسجد محل برگزاری چه مراسم‌هایی است؟
- ۳) مردم چگونه در مسجد نماز جماعت می‌خوانند؟
- ۴) به چه جایی محراب می‌گویند؟

پاسخ‌ها:

- ۱) عبادت کردن خدا ۲. آشنایی با یک‌دیگر ۳. از حال هم خبر می‌گیرند. ۴. مشورت کردن برای حل مشکلات محله
- ۲) مراسمی چون دعا، عزاداری و جشن‌های مربوط به عیدهای مذهبی
- ۳) مردم پشت سر امام جماعت در صف‌های منظم رو به قبله می‌ایستند و نماز را می‌خوانند.
- ۴) قسمتی از مسجد که امام جماعت جلوتر از همه در آن می‌ایستد و نماز را می‌خواند.

اجتماعی چهارم دبستان

خرید و فروش در محله

درس ۳

* در هر محله مکان‌هایی برای تولید بعضی کالاها یا دادن بعضی خدمات به مردم وجود دارد که هدف آن‌ها رفع نیازهای ساکنان محله است.

* انواع شغل:

۱. خدماتی
  ۲. تولیدی
- هر شغل تولیدی می‌تواند خدماتی هم باشد.

کارت
۵

سؤال‌ها:

- ۱) چند نوع شغل داریم؟ نام ببرید.
- ۲) سه شغل تولیدی نام ببرید.
- ۳) سه شغل خدماتی نام ببرید.
- ۴) چرا باید از امکانات عمومی نگهداری کنیم؟

پاسخ‌ها:

- ۱) دو نوع. تولیدی - خدماتی
- ۲) خیاطی - نانوايي - کشاورزی
- ۳) کارمند بانک - روزنامه‌فروشی - میوه‌فروشی
- ۴) چون این امکانات برای همه‌ی مردم ایجاد شده‌اند و به همه تعلق دارند پس باید به درستی از آنها استفاده کنیم.